

Asia: VN/13605/2023 ja VN/13604/2023

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja hyvinvointialueiden rahoituksesta annettujen asetusten muuttaminen (siirtolaskelmien tarkistaminen)

Kysymykset

1. Yleistä ehdotuksesta ja sen tavoitteista.

-

2. Huomioon otettavat erät.

Ovatko kunnan peruspalvelujen valtionosuusasetuksen luonnoksessa mainitut oikaistavat erät (2 momentin kohdat 1-6) perusteltuja ja niiden huomioon ottamisen tapa mielestänne tasapuolinen kuntien välillä?

- 1. takautuvat pelastustoimen varallaolokorvaukset**
- 2. sote- ja pela- kuntayhtymien takautuvat alijäämät ja ylijäämät**
- 3. kunnan kirjaamatta jättämä osuus sote-kuntayhtymän alijäämästä**
- 4. sote- ja pela-kuntayhtymien ylijäämän palautus ja alijäämän kattaminen**
- 5. muiden sote-yhteistoimintaorganisaatioiden ja pelastuslaitosten 2-4 kohdissa tarkoitettu ylijäämän palautus tai alijäämän kattaminen**
- 6. palveluluokille kirjatut sote- ja pela -toimitilojen ja kiinteistöjen luovutusvoitot ja -tappiot sekä osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot ja -tappiot**

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen tilanne

Työtuomioistuin on 16.6.2022 velvoittanut Ylivieskan kaupungin/Jokilaaksojen pelastuslaitoksen maksamaan vuosina 2012–2015 suoritetuista varallaoloista jälkikäteisiä korvauksia. Koko pelastuslaitoksen osuus oli 2 151 640,01 euroa. Ylivieskan kaupungin osuus tästä oli 277 784,35 euroa. Maksut on suoritettu siis vuonna 2022 ja näkyvät vuoden 2022 tilinpäätöksessä. Ylivieskan

kaupunki kävi keskustelua tilintarkastajan kanssa erän kirjanpidollisesta käsittelystä. Pohdintaa käytiin niiden seikkojen välillä, onko kyseessä aikaisempien tilikausien virhe ja sen korjaaminen, vai kyseiselle tilikaudelle kuuluva erä, jonka maksaminen jälkikäteen johtuu uudesta informaatiosta tai uusista tapahtumista. Ylivieskan kaupunki on kirjannut menon vuoden 2022 tilikauden menoksi, eikä aikaisempien tilikausien virheen korjaamiseksi, koska tulkinta siitä, onko varallaolo ollut varsinaista työaikaa vai varallaoloa, on muuttunut tuomioistuinikäytännön myötä vuosien varrella, eikä näin ollen ole ollut kyse virheestä, joka olisi tullut havaita jo kyseisten menneiden tilikausien tilinpäätöksen vahvistamishetkellä.

Ylivieskan kaupungilla/Jokilaaksojen pelastuslaitoksella on vireillä useita riitautuksia menneiden vuosien varallaoloista. Osa riitautuksista koskee pääasiassa vuosina 2017–2021 suoritettuja varallaoloja, koska Jokilaaksojen pelastuslaitos on päättänyt luopua varallaoloista vuoden 2021 loppuun mennessä. Muutamassa yksittäisessä tapauksessa varallaoloja on tehty vielä keväällä 2022. Työtuomioistuimessa on vireillä vielä myös riitautuksia vuosina 2012–2017 tehdyistä varallaoloista. Ylivieskan kaupunki on tehnyt asiassa asiantuntija-apua käyttäen oikeudellisen arvion ja päätenyt tekemään näillä perusteluilla pakollisen varauksen vuoden 2022 tilinpäätökseen. Tilintarkastajan kanssa käytyjen keskustelujen perusteella on päädytty siihen ratkaisuun, että jokainen Jokilaaksojen pelastuslaitoksen jäsenkunta tekee varauksen omasta osuudestaan. Ylivieskan kaupungin osuus pakollisesta varauksesta on 322 199,50 euroa (koko pelastuslaitoksen laskennallinen osuus on 2,45 milj. euroa). Mikäli tämän koko summa olisi osana vuoden 2022 toimintamenoja, vääristäisi se merkittäväällä tavalla valtionosuuksien jakoa kunnan ja hyvinvointialueen välillä, koska riitautukset koskevat pääosiltaan menneitä vuosia ja maksuvelvoitteen toteutuminen on epävarma.

Tässä lausunnossa tuodaan esille Ylivieskan kaupungin kirjanpidollinen käsittely asiassa, kukin jäsenkunta vastaa omalta osaltaan erien kirjanpidollisesta käsittelystä.

3. Onko mahdollisesti jokin muu merkittävästi laskelmia vääristävä erä?

-

4. Vaikutuksen merkittävyyden arviointi.

Kuntakohtainen tieto oikaistaisiin ainoastaan silloin, jos kyseinen tieto vääristää merkittävästi yksittäisen kunnan tai hyvinvointialueen rahoitusta. Merkittävänä pidettäisiin vaikutusta, joka olisi vähintään noin 30 euroa asukasta kohden laskettuna. Onko oikaisun kynnyks miehestänne oikea?

-

5. Menettely. Näkemyksenne ehdotetun oikaisumenettelyn toimivuudesta (kysely kunnille ja kuntayhtymille=hyvinvointialueille, muut saatavissa olevat selvitykset ja tiedot, siirtolaskelmaluonnos ja sen kommentointimahdollisuus)?

-

6. Muita huomioita.

-

Laitila Merja-Liisa
Ylivieskan kaupunki - kaupunginhallitus 29.5.2023 § 137